

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. apríla 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci proti obvinenému **rtm. R. R. pre prečin subvenčného podvodu** podľa § 225 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného rtm. R. R. podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. J. Č., advokáta v M., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 2. mája 2011, sp. zn. 23 Tov 5/2011, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 17. decembra 2010, sp. zn. 2Tv 1/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného rtm. R. R. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 17. decembra 2010, sp. zn. 2Tv 1/2009, bol obvinený rtm. R. R. uznaný vinným z prečinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

vylákal zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky príspevok na bývanie, ktorého priznanie a poskytovanie je viazané na podmienky zakotvené v zákone č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov Ozbrojených síl Slovenskej republiky vo vtedy platnom znení, a to tak že dňa 16. júna 2007 v M. v písomnej žiadosti o poskytnutie príspevku na bývanie – čestnom vyhlásení, sp. zn. 11. mpr. 54-52007, ktorú predložil na rozhodnutie svojmu nadriadenému veliteľovi, uviedol nepravdivé údaje, a to že ku dňu podpísania žiadosti nie je vlastníkom alebo spoluvlastníkom bytu, ktorý bol bytom vo vlastníctve obce a takýto byt nenadobudol do vlastníctva alebo spoluvlastníctva na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu od obce podľa osobitného predpisu, ani takýto byt ako vlastník alebo spoluvlastník nepreviedol do vlastníctva alebo spoluvlastníctva inej osoby, na základe ktorých mu boli rozhodnutiami veliteľa Vojenského útvaru 2370 Martin priznané

príspevky na bývanie v plnej výške 6 290 Sk mesačne od 1. júla 2007 do 31. decembra 2007 a od 1. januára 2008 do 11. novembra 2008 v plnej výške 6 540 Sk mesačne, pričom mal nárok len na príspevok na bývanie vo výške jednej polovice týchto súm, čím takto svojim konaním v období od 1. júla 2007 do 11. novembra 2008 neoprávnene poberal časť príspevku na bývanie a spôsobil škodu Ozbrojeným silám Slovenskej republiky vo výške 52 680 Sk, čo predstavuje 1 748,65 €.

Okresný súd uložil obvinenému rtm. R. podľa § 225 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/, § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výške 350 € a pre prípad, že by výkon tohto trestu bol úmyselne zmarený ustanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody na jeden mesiac.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil tiež povinnosť nahradiť poškodenému Ministerstvu obrany Slovenskej republiky z titulu náhrady škody sumu 1 748,65 €.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 2. mája 2011, sp. zn. 23Tov 5/2011, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený rtm. R. R. prostredníctvom obhajcu podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie. Odôvodnil ho poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať i v prípade, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že čestné vyhlásenie, t.j. písomnú žiadosť o poskytnutie príspevku na bývanie podpísal 16. júna 2007. Novela zákona č. 346/2005 Z.z., o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky zákonom č. 253/2007 Z.z. ukladajúca predloženie takého čestného vyhlásenia nadobudla účinnosť 1. júla 2007. Vyvodenie trestnej zodpovednosti za konanie v zmysle skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu obligatórne úmyselné, ktoré konanie bolo dokonané pred účinnosťou uvedenej novely, je podľa názoru obvineného rtm. R. aplikáciou ústavne neprípustnej retroaktivity v trestnom konaní. Okrem toho skutková podstata trestného činu subvenčného podvodu podľa obvineného neumožňuje záver o jeho nároku na príspevok len v polovičnej výške, keďže je presvedčený, že objektívna stránka tohto trestného činu je viazaná na podmienky, ktoré

páchateľ nespĺňa. Skutková podstata neobsahuje znak „alebo v nesprávnej výške“. Takýto extenzívny výklad objektívnej stránky oboma súdmi považuje obvinený za neprípustný.

Nerešpektovanie jeho návrhov oboma súdmi na doplnenie dokazovania výsluchom ďalších svedkov (V., R., H. a iných) spĺňa podľa obvineného ďalší dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., t.j. porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Títo svedkovia mali preukázať „neexistenciu prítomnosti subjektívnej stránky trestného činu“ v konaní obvineného.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd po vyslovení porušenia zákona zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu a prvostupňovému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica považuje dovolanie obvineného za nedôvodné. V danom prípade vzhľadom na trváci charakter trestnej činnosti, ktorý bol navodený podpísaním žiadosti o príspevok a obvinený ho poberaním tohto príspevku udržiaval do 11. novembra 2008, nebol tento trestný čin dokonaný dňom 16. júna 2007 ako tvrdí obvinený. Bezpredmetným je preto aj argumentovanie retroaktivitou, s ktorou sa odvolací súd vysporiadal už vo svojom predchádzajúcom uznesení z 21. apríla 2010 na strane 3 a 4 uznesenia.

Nesúhlasí ani s názorom vysloveným v dovolaní, že vychádzajúc zo skutkovej podstaty predmetného trestného činu orgány činné v trestnom konaní môžu skúmať len existenciu, resp. neexistenciu podmienok nároku a nie samotnú výšku. Zákon podľa prokurátora chráni záujem k akejkoľvek výške príspevku.

K druhému dovolaciemu dôvodu prokurátor vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že obvinený podpísal čestné vyhlásenie, ktorého text je jasný, jednoznačný a práve jeho podpisom obvinený deklaroval skutočnosti, ktoré neboli pravdivé. Bolo by preto nad rámec potrebného dokazovania vykonať dôkazy navrhnuté obhajobou. Sám obvinený svojim podpisom potvrdil, že uvedené prehlásenie prečítal. Súčasťou prehlásenia je aj vyhlásenie, že tento prejav vôle obvineného je slobodný, vážny, zrozumiteľný, v zhode s jeho vôľou, obsahu tohto čestného vyhlásenia rozumie a bezvýhradne súhlasí s celým jeho obsahom a na znak súhlasu ho vlastnoručne podpísal.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd správne zistil a ustálil skutkový stav a právnu kvalifikáciu, čo zdôraznil aj odvolací súd.

Prokurátor preto navrhol, aby dovolanie obvineného rtm. R. R. Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z písomného vyjadrenia poškodeného Ministerstva obrany Slovenskej republiky vyplýva, že obsah čestného vyhlásenia podpísaného obvineným 16. júna 2007 bol pre účely priznania príspevku na bývanie použitý k právnemu stavu účinnému od 1. júla 2007 (a teda nie spätne) a dovolateľ si pri podpisovaní bol vedomý znalosti vyhláseného zákona č. 253/2007 Z.z. Uvedený zákon nadobudol platnosť 9. júna 2007, teda dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov, s čím zákon č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky spája nevyvrátiteľnú domnienku o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov.

Poškodená strana navrhla dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v znení účinnom do 31. augusta 2011), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por. o podaní dovolania len prostredníctvom obhajcu, na mieste a zákonnej lehote, v ktorej možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011).

Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, ani písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011.

V súvislosti s obvineným uvádzaným dovolacím dôvodom obsiahnutým v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (identickým s aktuálnym znením) Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že tento dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Týka sa teda nesprávnej aplikácie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav, resp. nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Domnienka obvineného rtm. R., ktorá sa dá zhrnúť do záveru, že za predmetný skutok kladený mu za vinu nemôže niesť trestnú zodpovednosť vzhľadom na neprípustnú retroaktivitu, je nesprávna. Odhliadnuc od toho, že v čase, keď obvinený podpísal predmetné čestné prehlásenie, t.j. 16. júna 2007 a zákon č. 253/2007 Z.z. bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnený už 9. júna 2007, takže obvinenému na základe nevyvrátiteľnej zákonnej domnienky bol jeho obsah známy, rozhodujúcou skutočnosťou je, že uvedené čestné prehlásenie sa vzťahovalo na príspevky poskytované po 1. júli 2007. O retroaktivitu by išlo vtedy, keby takéto čestné prehlásenie zavedené zákonom č. 253/2007 Z.z. sa na vojenskom útvare vyžadovalo už k vyplateniu príspevku za mesiac jún 2007. To sa ale nestalo. Za týchto okolností skutočnosť, že novela (zákon č. 253/2007 Z.z.) nadobudla účinnosť až 1. júla 2007 je z hľadiska trestnoprávneho posúdenia konania obvineného nie rozhodujúcou.

Z formulácie skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Tr. zák. nie je možné vyvodit' záver prezentovaný obvineným v dovolaní, že súdy ho nemohli uznať za vinného z neoprávneného poberania polovice príspevku na bývanie s tým, že na celý nemal nárok, keďže podľa názoru obvineného o tento trestný čin by mohlo ísť len v prípade, ak by vôbec nespĺňal podmienky na priznanie nároku.

Zákon č. 253/2007 Z.z. (čiže novela zákona č. 346/2005 Z.z.) v ustanovení § 170 ods. 2, jasne stanovil podmienky pre priznanie jednej polovice sumy, podľa odseku jeden uvedeného paragrafu. Odsek jeden obsahoval percentuálne vyčíslenie „celého“ príspevku na bývanie. Obvinený spĺňal len podmienky pre priznanie príspevku podľa odseku dva. Keďže poberal celý príspevok (na základe nepravdivých údajov), na príspevok v plnej výške nemal nárok. Spĺňal ale podmienky pre priznanie polovičného príspevku. Pri subvenčnom podvode v zmysle § 225 ods. 1 Tr. zák. sa spôsobenie škody nevyžaduje. Vyžaduje sa ale uvedenie do omylu v otázke splnenia podmienok ustanovených zákonom, resp. iným právnym predpisom, na ktoré je príspevok viazaný. Podmienky vzťahujúce sa na príspevok v plnej výške obvinený nespĺňal, napriek tomu ich spôsobom uvedeným v skutku svojim podpisom deklaroval ako splnené a v kritickom období príspevok v plnej výške aj poberal. Tým naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty už uvedeného trestného činu tak, ako to správne ustálili oba nižšie súdy.

Skutočnosť, že súdy neakceptovali návrh obvineného na doplnenie dokazovania výsluchom ním navrhovaných svedkov nespĺňa dovolaciu podmienku „zásadným spôsobom porušeného práva na obhajobu“ ako sa mylne domnieva obvinený rtm. R.. Podľa § 2 ods. 18 Tr. por. dokazovanie v súdnom konaní riadi súd. Do tohto riadenia patrí aj rozhodovanie o návrhu strán na doplnenie dokazovania. Odmietnutie vykonať dôkaz nie je možné stotožniť s porušením práva na obhajobu. Ide o zákonom predpokladaný postup súdu uvedený napr. v ustanovení § 272 ods. 3 Tr. por. alebo § 274 ods. 1 Tr. por.

Pretože v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, ani písmena i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011, Najvyšší súd Slovenskej republiky bez preskúmania veci podané dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 16. apríla 2013

JUDr Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová